

ಕಾಸರಕ ವಿಷ ಬೀಜದಲಿ ಔಷಧೀಯ ಗುಣ

ನೋಡಲು ನಾಣ್ಯದಂತೆ ಕಾಣುವ ಕಾಸರಕದ ಬೀಜಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಕಾರಿ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹಾವು, ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಔಷಧಿಯಾಗಿಯೂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

■ ವಿನು ಗಂಗೆ

ನಮ್ಮದ್ರ ತೀರದ ಕಚ್ಚೆ ಚಿಪ್ಪು, ನುಣುಪಾದ ಕಲ್ಲು, ಶಂಖ, ಹಳೆಯ ನಾಣ್ಯ, ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬೀಜಗಳು... ಇವೆಲ್ಲವೂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ನನ್ನ ತಿಜೋರಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಭದ್ರವಾಗಿರುವ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು. ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ, ಆದರೆ ನನ್ನ ತಿಜೋರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ವಸ್ತು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಇಂದಿಗೂ ನನಗೆ ಆಕರ್ಷಣೆ.

ಒಂದು ದಿನ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ತಿಜೋರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಕಮಲ್ಲಿನ ಹೊಳಪಿನ ಪಾಚಿ ಬಣ್ಣದ ಅರ್ಧ ಕಾಸಗಲ ಬೀಜ ನೋಡಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ನನ್ನ ಖಜಾನೆ ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಆಸೆಯಾಗಿ 'ಅಪ್ಪ! ಅದೇನು ಕೊಡು' ಎಂದು ಕೈಚಾಚಿದೆ. ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಸರಕ್ಕನೆ ತಮ್ಮ ಕೈ ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದುಕೊಂಡು 'ಬೇಡ! ಅದು ಕಾಸರಕ! ವಿಷದ ಬೀಜ!' ಎಂದರು. ನನಗೆ ಮತ್ತೂ ಕುತೂಹಲವಾಗಿ 'ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಯಾಕೆ ವಿಷ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೀಯಪ್ಪ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. 'ಅದು ಔಷಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಆಗಿನ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಬೀಜವನ್ನು ಪುನಃ ತಿಜೋರಿ ಒಳಗಿಟ್ಟು ಭದ್ರಪಡಿಸಿದರು.

ಬೈಬಲ್ ನಾನು ಓದಿದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಉಕ್ತಿ The lost coin and The lost sheep ಅನ್ನುವುದು ಗಮನಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅರ್ಥ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅದರ ಭಾವಾರ್ಥ ಇಷ್ಟು; ಎಷ್ಟೇ ನಾಣ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದರೂ ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವ ಒಂದು ನಾಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಕುರಿ ಮಂದೆಯೇ ನಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದರೂ, ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವ ಒಂದು ಕುರಿ ಇವು ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕಂಡು, ಕೈ ಸೇರದೇ ಹೋದ ಕಾಸರಕವನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನಾನು ಅರಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ.

ಕಾಸರಕದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು Strychnos Nuxvomica. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕಾಸನ್ನು (ನಾಣ್ಯವನ್ನು) ಎರಕ ಹೊಯ್ದು ಮಾಡಿದಂತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾಸರಕ ಎಂದಿರಬಹುದೇನೋ? ವಿಷಮುಷ್ಟಿ, ನಂಜಿನ ಕೊರಡು ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ. ಕಾಸರಕದ ನಿಂಬೆ ಗಾತ್ರದ ಗುಂಡನೆಯ

ಹಳದಿ ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಂಗ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯ. ಬೀಜ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಕಾರಿ.

ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ದುರ್ಯೋಧನನಾದಿಗಳು ಭೀಮನ ಊಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷ ಬೆರೆಸಿ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅವನು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದಾಗ ಗಂಗಾ ನದಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಎಸೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಭೀಮನನ್ನು ನಾಗರಗಳು ಕಚ್ಚುತ್ತವೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಸೇರಿದ್ದ ವಿಷದ ಕಾರಣ ನಾಗರಗಳ ವಿಷ, ಪ್ರತಿವಿಷವಾಗಿ ಭೀಮನು ವಿಷಬಾಧೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವಿಷದಿಂದ

ಕಾಸರಕ ಬೀಜ

ವಿಷ ತೆಗೆಯುವ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕಾಸರಕವನ್ನು ಪ್ರತಿವಿಷದಂತೆ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಜಾಣ್ಮೆ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾವಿನ ಕಡಿತಕ್ಕೆ, ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಕಡೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಇದನ್ನು ಬಳಸಬಲ್ಲ ಪರಿಣತಿ ಇರುವವರು ವಿರಳ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹಾವು ಹಾಗೂ ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಅರೋಪತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ ಆಯ್ಕೆ ಎನಿಸಿದೆ. ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಕೂಡ ಇದರ ಬೀಜ ತೇಯ್ದು ಬಳಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಕೊರಡು ಹಾಗೂ ಬೇರು, ಸೊಪ್ಪು ಕೂಡ ನಂಜು ನಿರೋಧಕಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ, ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಗಾಯವಾದರೂ, ನಂಜಾಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಈ ಮರದ ನಾಟಾ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಟೆಲ್ಲರ್, ಜೆಸಿಬಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರದ ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆ ಅಪರೂಪ.

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ ಸಮುದ್ರ ಮಾಪಾಳದಂತೆ ಇದು ನಂಜುನಿವಾರಕ ಗುಣದಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದರೂ, ಇದು ಹೆಚ್ಚು ವಿಷ, ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾರಣವೋ ಏನೋ ಈ ಮರಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಹುಡುಕಿದಾಗ ಸಿಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜವಾದಾಗ ಆಯ್ದುಕೊಡಲು ತೋಟ ಕಾಯುವ ಲೋಕೇಶನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ಸುಮಾರು ಬೀಜ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದು ಬೀಜವೂ ಮೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕಾಸರಕವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ನರ್ಸರಿಯವರು ಬೆಳೆಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಥೆ ತೋರಿದ್ದು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಕಾಸರಕದ ಕನವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆಸಕ್ತಿಯ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ರೀಧರ ಹೆಗಡೆ ಎಂಬ ವಕೀಲರು ನನಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ, ನಿಸ್ತ್ರಾಣಿ ಬಳಿ ತಮ್ಮ ತೋಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಸರಕ ಸಸಿಗಳು ಇರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸವಾರಿ ನಿಸ್ತ್ರಾಣಿ ಕಡೆ ಹೊರಟೆ. ಕಳೆದುಹೋದ ನಾಣ್ಯದಂತೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಖಜಾನೆ ಸೇರದ ಕಾಸರಕ ಬೀಜಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ತುಡಿತ, ದಶಕಗಳ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀಧರ ಸೀತಾರಾಮ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಮಲೆನಾಡಿನ ಮಡಲಿನ ತೋಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲದ, ಪರಿಚಯವೂ ಇಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು, ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ವಿನಾಶದಂಚಿಗೆ ಸರಿದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣ ಸಮಾನ ಅಂಶವಾಗಿ, ಅವರ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ತೋರಿದ ಮರೆಯಲಾರದ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಸರಕ, ಅಳಲೆ, ಹಾಲ್ಮಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಅತ್ಯಪರೂಪದ ಸಸಿಗಳು ನನ್ನ ಕೈ ಸೇರಿದವು. ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದು ಬೆಳೆಸುವುದೊಂದೇ ಬಾಕಿ. ಹೆಸರು ಅರಿಯುವ ಮುನ್ನವೇ ಇತಿಹಾಸ ಸೇರುವ ಮರಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಸರಕ ಸೇರದಂತಿರಲು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರಯತ್ನವಿರಲಿ.

ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ: feedback@sudha.co.in